

ถอดรหัส

เพื่อทุกภาคส่วนของสังคม

CSR

“**บางจาก**” เป็นหนึ่งในองค์กรที่มีระบบการบริหารจัดการองค์กร
ตามแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ
โดยได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
(Thailand Quality Class : TQC)
และยังเป็นหน่วยงานที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี
ในหมวดการนำองค์กร
ซึ่งได้รับเกียรติจาก

ดร.จงโปรด คชภูมิ

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาความยั่งยืนองค์กร

ร่วมเผยแพร่วิธีปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่องค์กรอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้
ให้เกิดความสำเร็จเช่นเดียวกัน

เกณฑ์รางวัล TQA มุ่งเน้นให้องค์กรระบุการดำเนินการในการกำกับดูแลองค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งองค์กรต้องอธิบายว่ามีส่วนร่วมอย่างไร ในการสร้างความสมบูรณ์แก่ระบบสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ตลอดจน สามารถระบุชุมชนที่สำคัญขององค์กรและวิธีการในการกำหนดชุมชน ดังกล่าวอีกด้วย

หลากหลายแบบ สร้างองค์กรที่เข้มแข็ง สังคมที่ยั่งยืน

บางจากคำนึงถึงและผลประโยชน์ของสังคม เป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์และการปฏิบัติงาน โดยให้การสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ชุมชนที่สำคัญ (KEY Communities) ขององค์กร

ดร.จงโปรดกล่าวถึงการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) โดยบางจากพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่มขององค์กร เพื่อสร้างความยั่งยืน ในการดำเนินธุรกิจ

กฎเกณฑ์สำคัญในการสร้าง
ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ
การหาความต้องการ (Need)
ตลอดจนความคาดหวัง (Expectation)
ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่ม
เพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนอง
ได้อย่างตรงจุด เราทำ CSR
ในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถ
ตอบสนองตามพันธกิจในการสร้าง
ความยั่งยืนได้อย่างดีที่สุด

บางจากแบ่งรูปแบบ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ออกเป็น 5 ประเภทด้วยกัน

1

CSR in Process

**การจัดทำโครงการที่เป็นส่วนหนึ่ง
ของธุรกิจหลักขององค์กร**

CSR in Process คือการใช้ธุรกิจหลักขององค์กรในการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวอย่างเช่น การใช้ก๊าซธรรมชาติและดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดมลพิษหรือส่งผลกระทบต่อสังคมหรือต่อชุมชน การรีไซเคิลหรือการใช้น้ำอย่างประหยัดในกระบวนการดำเนินธุรกิจหรือปฏิบัติงานขององค์กร รวมทั้งการแยกขยะอันตราย หรือขยะไม่อันตรายออกจากกันเพื่อนำไปใช้ต่อ

บางจากพยายามหลีกเลี่ยงการฝังกลบขยะที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการจนได้รับรางวัล Zero Waste to Landfill เป็นเครื่องยืนยันว่าองค์กรใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่ามากที่สุด

อีกหนึ่ง CSR in Process ของบางจากคือการผลักดันแนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ด้วยความร่วมมือกับ บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด และบริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) จัดตั้งโครงการ Greenovative Lube Packaging ในการนำขวดน้ำดื่ม PET และแกลลอนน้ำมันหล่อลื่นใช้แล้ว มาเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลด้วยนวัตกรรม การแปรรูป เพื่อผลิตแกลลอนน้ำมันหล่อลื่นที่มีความแข็งแรงและมีอายุการใช้งานที่นานขึ้น

CSR after Process

การทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับสังคม

องค์กรคำนึงถึงชุมชนรอบ ๆ โรงกลั่นน้ำมัน โดยดร.จงโปรดกล่าวถึงการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนมองเห็นว่าบางจากเป็นเพื่อนที่สามารถไว้วางใจและดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งองค์กรเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

สำหรับกระบวนการในการทำ CSR after Process

ในระยะแรก เราเริ่มต้นจากแนวคิดง่าย ๆ คือ

“เอาใจเขามาใส่ใจเรา”

โดยพิจารณาว่าหากเราเป็นคนในชุมชนแล้ว

สิ่งใดบ้างที่ต้องการให้องค์กรทำ

ช่วงเริ่มต้นนั้น ชุมชนยังไม่เกิดความเชื่อมั่น (Trust) ในองค์กร กิจกรรมช่วงแรกจึงเป็นการสร้างความคุ้นเคยด้วยการให้กับชุมชน บางจากไม่เน้นการให้เป็นตัวเงิน แต่เราจะนำความต้องการของชุมชนเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และลงมือทำให้แทน

หลังจากทำความรู้จักกันแล้ว ก็จะเข้าสู่ระยะที่สอง

คือ การพูดคุยเพื่อหาความต้องการของชุมชน

และระยะสุดท้ายคือ

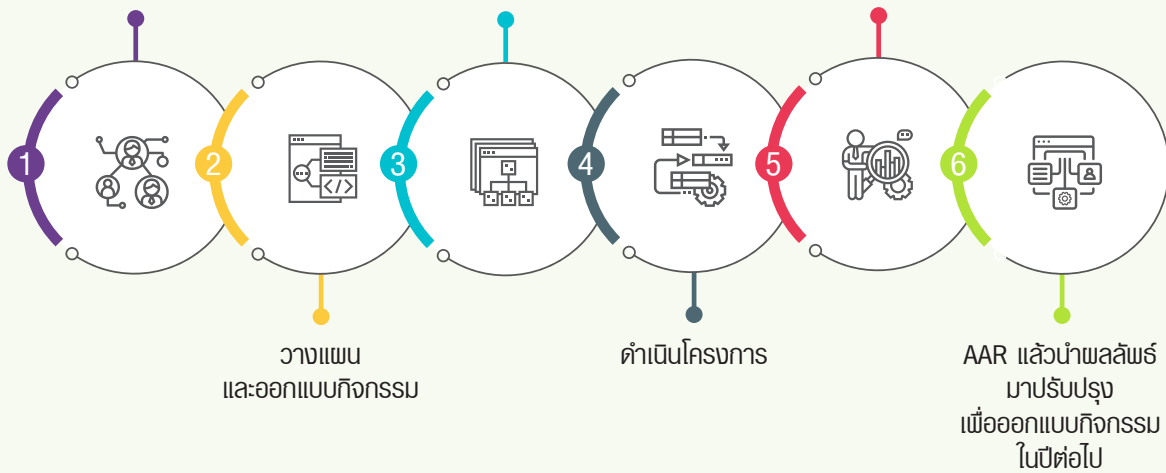
การสนับสนุนให้ชุมชนสร้างและพึ่งพาตัวเองให้ได้

กระบวนการทำงานกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ของบางจาก

หาความต้องการของชุมชน
ด้วยหลากหลายรูปแบบ
ทั้ง Survey และลงพื้นที่
เพื่อพูดคุยกับคนในชุมชน
เพื่อให้ได้ข้อมูลของชุมชน

จัดทำ Proposal
หรือ TOR เพื่อจัดทำ
โครงการต่าง ๆ

ประเมินผล

บางจากแบ่งกลุ่มเป้าหมาย

ในการทำกิจกรรมชุมชนออกเป็นหลากหลายประเภท
ทั้งกลุ่มชุมชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มคอนโด ตลอดจนวัดและโรงเรียน
และให้การสนับสนุนในหลากหลายมิติ ทั้งในแง่คุณภาพชีวิต
การศึกษา กีฬา ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ
 ตลอดจนความสัมพันธ์และสาธารณประโยชน์

การออกแบบกิจกรรมจะเป็นไปเพื่อตอบสนองกับ
ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
โดยเรามีการวัดความพึงพอใจของโครงการต่าง ๆ อยู่เสมอ
ตัวอย่างกิจกรรมที่เราตอบสนองกลุ่มชุมชน
ดังเช่น โครงการเยาวชนคนดี
ที่เจาะกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นผู้หญิงที่มีความเสี่ยงในเรื่องการท้องก่อนวัย
เข้าร่วมโครงการปลูกฝังแนวคิด
ด้วยความร่วมมือจากผู้ปกครองของเยาวชนในชุมชน

เมื่อเราตั้งเป้าหมายที่จะช่วยให้ชุมชนรู้สึกปลอดภัย
จึงจัดโครงการอบรมในด้านดับเพลิง
รวมทั้งตรวจเช็คและสนับสนุนอุปกรณ์ความปลอดภัยต่าง ๆ
ให้กับชุมชน หรือจัดตั้งโครงการที่ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ
เพื่อแสดงให้เห็นว่าเรากำลังใส่ใจกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม”

3

CSR as a Process

มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำงานให้กับสังคม

บางจากจัดตั้งมูลนิธิใบไม้ปันสุขเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมและโครงการเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังเช่น โครงการอ่านออกเขียนได้ถ้วนนิตเดียว เพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาของเยาวชน ตลอดจนโครงการบริหารจัดการน้ำตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรไทยมีความรู้เพื่อเลี้ยงชีพ

4

SDGs to Business

โครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การดำเนินงานของบางจากในด้านความยั่งยืนยังได้ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals) ดังเช่น จัดตั้งโครงการพัฒนา Bio Product ตามเป้าหมายที่ 7 (Affordable and Clean Energy) ที่สร้างพลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้ รวมทั้งจ้างงานผู้พิการเพื่อตอบสนองเป้าหมายที่ 8 (Decent Work and Economic Growth) เพื่อให้เกิดการจ้างงานอย่างมีคุณค่าเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ

5

Creating Share Value

การเข้าร่วมแก้ปัญหาสังคม ไปพร้อมกับความสามารถในการดำเนินธุรกิจได้ด้วยตัวเอง

องค์กรจัดตั้งบริษัท ออมสุข วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด โดยร่วมกับมูลนิธิพุทธเศรษฐศาสตร์ ผลักดันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรม โดยนำสินค้าชุมชนที่ผ่านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแล้ว มาวางขายที่ปั้มน้ำมันเพื่อส่งเสริมด้านการตลาด

เคล็ดลับ CSR

แบบฉบับของบางจาก สร้างอย่างไร?

CSR ที่ต้องมี “การประเมินผล”

โครงการ CSR ของบางจาก ต้องมีการวัดผลทั้ง Output (สิ่งที่เกิดขึ้น) รวมทั้ง Outcome (ผลที่ได้รับดำเนินการ)

ดังนั้น โครงการรับซื้อน้ำมันพืชใช้แล้วมี Output คือปริมาณน้ำมันพืชใช้แล้วที่รับซื้อได้หรือจำนวนผู้ที่ขายให้

ส่วน Outcome คือการวัดว่าคนในชุมชนรู้สึกในแง่บวกกับองค์กร หรือรู้สึกว่าองค์กรเป็นประโยชน์ รวมทั้งคิดว่า องค์กรจัดโครงการที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

“Employee Participation” ผลักดัน CSR ให้สำเร็จ

บุคลากรทุกคนในองค์กรร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม CSR โดยถือเป็น Common KPI ที่ใช้ร่วมกัน ทั้งผู้บริหารและบุคลากร

รวมทั้งในบางโครงการ บุคลากรของบางจาก ที่มีความสามารถ เข้าร่วมเป็นวิทยากร ช่วยให้ความรู้ในกิจกรรม CSR

CSR ต้องมาพร้อม “ความมุ่งมั่น”

บางจากจัดตั้งฝ่ายที่ดูแลและบริหารกิจกรรม CSR โดยตรง เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน CSR ด้วยความมุ่งมั่นและจริงจัง

รวมทั้งมีการแบ่งความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ที่เป็นสัดส่วนตามกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกัน